UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Aluari Pelagij de pla[n]ctu eccl[es]ie desideratissimi libri duo et indice copiosissimo et marginarijs additionibus rece[n]s illustrati

Alvarus <Pelagius>

Lugduni, 1517

Septuagesim[us]. Quid est cura. Ad que[m] p[er]tinet cura[m] co[m]mittere. Quot modis accipiat[ur] cura. Contra malos prelatos multa pulchra. Non recedendu[m] ab ecclesia p[ro]pter malos prelatos. ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-29953

Visual Library

Nudos dimittunt hoĩes/indumenta tollẽtes/q̃bus non eſt operimẽtū in frigore ꝛc. Et ita pauci ſunt hodie p̄lati qui vulnerato medicamẽtū adhibeant: famelicū paſcant ꝛ induant ſpoliatū. ꝛ ita chriſtū ſamaritanū.i.cuſtodẽ nõ imitant̃ et duob⁹ denarijs eis exhibitis a ſamaritano.i. duabus clauib⁹.xx.di.§.ſ.male vtunt̃. Et nedū nõ ſupero gant/euãgelij cõſilia obſeruãdo.xiiij.q.ſ.quiſq̃s.cū.c.ſe.ſʒ nec neceſſariū eorū officiū exequunt̃. ¶ B Eſt autem ſuperõgare tẽporaliter. Primo debitū remittendo. ſicut apl'ſ fecit: q̃ noluit ꝓcurationẽ recipere a ſubditis: laborando manib⁹ ꝓprijs pro victu/ꝛ p̄dicãdo. Actu.xx.in fi. ſ.ad Cor.ix.ſ.q.ij.ſacerdos.ex̃ de cenſi.cū apl's.in prin. Sʒ p̄lati noſtri tẽporis nec obolū dimittere volunt de ꝓpria ratione. Vñ cõquerit̃ dñs Ezech.xiij. Violabãt me ad populū meū ꝓpter pugillū hordei ꝛ fragmen panis. Sed ꝛ vtinã hodie nec dimitterent aliud de iure eorum: nec ampli⁹ tollerent ꝙ deberent. ſed clerū ꝛ populū excoriant ꝛ comedunt. et q̃bus deberent prouidere pauperes clericos ꝛ parochianos aggrauãt ſuis ꝓcurationib⁹ tallijs ꝛ expenſis cõtra cõcilium generale. ex̃ de cenſi.cū apl's.nã vt ibi dicit⁹/longi tẽporis victū clericorū pauperū ꝛ laboratorum ruſticorū breuis hora vni⁹ cene vel prandij conſumit. ꝛ.c.c.prohibem⁹.ꝛ.c.cū inſtantia.ꝛ.c.ad noſtrū.§.ſ.clemẽ. Dixit Tyberi⁹ imperator. Boni paſtoris eſt/pec⁹ tõdere: nõ deglubere. Et tales p̄lati tanq̃ cõcuſſores ꝛ calūniatores ꝑnt cõdẽnari ꝛ extorta ꝛ tantūdẽ tenent̃ pauperibus reſtituere. vt legit̃.ꝛ no.ex̃ de imu.ec.q2 pleriſq̃. Contra tales exactores multi canones ſcripti ſunt: de q̃b⁹ ipſi nõ curãt.x.q.ij.inter cetera.ꝛ.q.iij.cauendū ꝛ.c.q2 cognouim⁹ ꝛ.c.vlti.ſ.q.ij.placuit.ex̃ de cenſi.extr̃.li.vj. ¶ Secundo neceſſaria ſibi ſubtrahendo/ꝛ indigẽtib⁹ largiẽdo. ſicut fecit beat⁹ Martin⁹ q̃ in tẽpore frigoris cū paupere chlamydẽ diuiſit. ſed p̄lati nr̄i tẽporis etiã ſuꝑflua negãt largientes ea cõſanguineis: vel in vanitatib⁹ expendentes: quã res eccl'iarū ſint patrimonia pauperū.xij.q.ſ.epiſcopus eccleſiaſticarum.ꝛ.c.q2 tua.ꝛ.c.nolo.ꝛ.q.ij.apl'icos.c. quiſq̃s ꝛ.c.vobis.c.q̃ ꝛ diuinis.c.conceſſo.c.quot.c.de redditibus.c.mos eſt.c.ſcim⁹.c.etſi illi.c.aūt.c.gloria.x.q.ij.c.ſ. vbi de hoc.c.epa.xxiij.q.vij.qð aūt.ꝛ.q.viij.conuenior.xlvij. di.ſicut hi. Vñ Bernar. Res pauperū non pauperib⁹ dare par ſacrilegij crimẽ eſſe dignoſcit. Item idẽ. Res eccleſie pauperum ſunt: eis crudeliter ſubtrahit̃: quicq̃d inaniter expendit. ¶ D Spūalia ſuperogant̃ trib⁹ modis. Primo in frequẽtia p̄dicationis.ij.ad Timo.iiij. Inſta importune opportune.xliij.di.ſit rector. Secūdo in aſſiduitate orõnis: ſicut apl's qui dicebat. Teſtis eſt mihi de⁹/ꝙ ſine intermiſſione memoriam veſtri facio ꝛc̃. Tertio in ſublimitate cõuerſationis Eſa.xl. Sup montẽ excelſum aſcende.i.magnifice cõuerſeris tu q̃ euangelizas ſyon. ¶ Preterea p̄lati ꝛ alij curati habẽtes iſtū dictum ſamaritanū ꝛ mendicū chriſtū ieſum in exemplū/dñt cibare ſuorū animas ſubditorū ꝑ fidẽ catholicã/q̃ eſt panis vite ꝛ intellectus. Eccli.xv.q2 iuſt⁹ ex fide viuit Abachuc.ſ.ad Heb.x.in fi.ex̃ de ſacra vnc.c.vnico.§.q2 vero ꝛ ſupra rõnẽ ꝛ ſenſum ſeipſum extendit. In mẽſa fidei/ſcʒ altari panis vite ꝓponitur: cibus angelorū ſumit̃ ſcʒ ipſe fili⁹ dei: q̃ ait Ioã.vj. Ego ſum panis viu⁹ q̃ de celo deſcendi. Sed quõ deſcendit iſte panis de celo: quū caro ſua quã accepit de virgine nõ deſcenderit de celo. ſm̃ Amb.de conſe.di.ij.ſicut verus q2 idẽ dñs ieſus cõſors eſt diuinitatis ꝛ corporis: ꝛ tu q̃ accipis carnẽ diuine eius ſubſtãtie in illo ꝑcipias alimẽto. Sed de multis maxime ſacerdotib⁹ põt cõq̃ri de⁹ pater ꝙ comedim⁹ filiū: et nolum⁹ cibare cū filijs noſtris.i.bonis operationib⁹. ſic ꝓpoſuit q̃dã mulier coram rege iſrael. iiij.Reg.vj. magis aūt põt cõqueri de illis q̃ ꝑ exactiones indebitas pauperes opprimūt ꝛ affligūt. de q̃b⁹ Ezech. xxiiij. Facti ſunt greges mei in rapinã. ¶ Secūdo debẽt potare aias per ſpem de calice paſſionis quã ipſe dei fili⁹ p̄cipua deuotione ſuſcepit de manu prĩs. Vñ Mat.xxvj. Accipiens calicẽ grãs egit. Vbi Chryſ. Ideo gratias egit: vt nos doceret q̃liter nos oporteret h̃ myſteriū ꝑficere. et etiã mõſtrauit ꝙ ad paſſionẽ nõ venit nolens. Erudiuit etiã nos quodcunq̃ patimur/cū grãrū actione ferre ꝛ etiã ex hoc nobis bonã ſpem dedit: ſi enĩ figura ſacrificij hui⁹ ſcʒ imolatio agni paſcalis. Exo.ij. facta eſt liberatio populi ab egyptiaca ſeruitute: multo magis veritas liberabit orbẽ terrarū. ¶ De hoc aūt calice primo ꝓpinauit apl'is q̃s maxime dilexit: ꝛ biberūt ex illo oẽs. Vñ ꝛ filijs Zebedei dixit Mat.xx.ꝛ Mar.x. Poteſtis bibere calicẽ quem ego bibitur⁹ ſum: ꝛ Hiere.xxv. Ecce in ciuitate in qua inuocatū eſt nomẽ meū/ego incipio affligere ꝛ vos q̃ſi innocentes ꝛ imunes eritis: Nõ eritis imunes. Si ergo de calice iſto libẽter potas in via: potabit te chriſt⁹ de torrẽte voluptatis ſue in prĩa. Sed multi potant aias ſuas de aureo calice Babylonis.i.de voluptate carnaliū voluptatū. Apoc.xvij. Mulier erat circūdata purpura hñs poculū aureū in manu ſua plenū abominatione ꝛ imūdicie fornicationis ei⁹. Hiere.lj.c. Calix aureus Babylonis in manu dñi inebrians oẽm terrã. de vino ei⁹ bibent oẽs gẽtes. ſed vinũ hoc vertet̃ in ſanguinẽ.i.in eternã dãnationẽ qð ſignificatū eſt in hoc ꝙ aqua egypti verſa eſt ĩ ſanguinem. Exo.vij.de cõ.di.ij.reuera. Vñ Luc.vj. Ve vobis diuitib⁹/q̃ habetis hic cõſolationẽ. E cõuerſo in nuptijs domin⁹ aquas cõuertit in vinū. Ioã.ij.q2 electis triſtitia vertetur in gaudiū. Ioan.xvj.pſ.xciij. Scðm multitudinem dolorū meorum in corde meo cõſolationes tue letificauerūt aĩam meã. ¶ Tertio debẽt ſacerdotes induere ꝑ charitatem: q̃ habet ꝓprietates veſtis. Primo q2 tegit nuditatẽ ꝛ deformitatẽ pctõris. Vñ Prouer.x.ꝛ.ſ.Pet.iiij.ꝛ Ja.vlti. Vniuerſa delicta operit charitas. Apoc.xvj. Btūs qui vigilat ꝛ cuſtodit veſtimẽta ſua ꝛc̃. ſʒ cõminat̃ dñs aie reprobe. Naum.iij. Ecce ego ad te (dicit dñs exercituū) reuelabo pudẽda tua. ¶ Scðo ꝓtegit a frigore.i.a timore malo infrigidãte ꝛ a calore.i.amore male incẽdente. Vñ Prouer.vlti. Nõ timebit domui ſue a frigorib⁹ niuis: oẽs enĩ domeſtici ei⁹ veſtiti ſunt duplicib⁹. ¶ Tertio q2 diſcernit inter filios dei ꝛ filios diaboli. Vñ Ioã.xiij. In hoc cognoſcẽt oẽs ꝙ mei eſtis diſcipuli/ſi dilectionẽ ad inuicem habueritis. ¶ Quarto q2 dignū facit regali conuiuio Mat. xxij. Amice quõ huc intraſti nõ habens veſtẽ nuptialem? ¶ Quarto dñt ſacerdotes p̄cipue hoſpitari aias ꝑ pniaʒ Vñ Hiere.xlviij. Relinq̃te ciuitates habitatores Moab ꝛ habitate in petra.i.in dura pnia. ſicut legit̃ de lepuſculo q̃ collocat in petra cubile ſuū: magis eligẽs ſecuritatẽ q̃ ſuauitatẽ. Sʒ q̃dã ſunt q̃ ad pniam nūc veniūt: nūc ad peccata redeūt. de ijs de pe.di.iij.in pniis.c.oĩbus vſq̃ ad.§. ſʒ verba. de q̃b⁹ eccl'i.xxix. Vita nequã hoſpitãdi de domo in domū. vñ Luc. ꝓhibet dñs trãſire de domo in domum. xxiiij.q.ſ.q̃ dignior. vt nūc ſit in domo chriſti: nūc in domo diaboli. ¶ Quinto dñt viſitare aias infirmas ꝑ ꝓprie infirmitatis cõſiderationẽ. Eccli.vij. Nõ te pigeat viſitare infirmū/ſcʒ teipm̃ ꝛ alios. Et q̃s nõ cauſas mille doloris habet? Hiere.xviij. Surge ꝛ deſcẽde in domū figuli.i.cõparare alteri ꝑ cõſiderationẽ tui. ad h̃.l.di.cõſiderandū.ꝛ.c.fidelior. ¶ Sexto dñt educere aias de carcere.i.de mūdo in q̃ incarcerati iacem⁹: vel de corpore qð eſt carcer aie. Iob. vij. Nunquid mare ſum ſcilicet ego per ſuperbiam: aut per cetus per auaritiã: q2 circūdediſti me carcere? Eccl'i. iiij. De carcere cachinni. q2 interdū q̃s egredit̃ ad regnū ꝑ cõſiderationẽ felicitatis eterne. Hiero. Mundū mihi carcer eſt: ſolicitudo paradiſus. Cõpedes hui⁹ carceris ſunt deſideria ſecularia. de q̃b⁹.ſ.ad Timo.vj. Qui volūt diuites fieri: icidūt ĩ tẽtationẽ ꝛ ĩ laqueū diaboli. Ab h̃ carcere debem⁹ frequẽter egredi: ꝛ ſup amena prata ſupne Hieruſalẽ ſpatiari. ſic ſpaciabat̃ apl's quū dicebat Eph.ij. Cõreſuſcitauit ꝛ cõſedere nos fecit in celeſtib⁹. vbi dicit Grego. Tunc Paul⁹ fortaſſe in carcere tenebatur: ſed ibi erat vbi iam ardenter mentem fixerat. non illic vbi illum neceſſario pigra caro tenebat.

Supero gatio tẽ poralis multiplex fieri poteſt.

Spūalis ſupero gatio.

Cure deſcriptio.

Ceterū quia de cu-
ra p̄latorū aliqd.ſ.in arti. primo ptra-
ctaui. Querēdum eſt hic qd ſit cura. Et
poteſt magiſtraliter ſic deſcribi. Cura eſt
vigil ⁊ onéroſa ac ſolicita cuſtodia aīaꝝ
cōmiſſa alicui: vt curet ne pereāt: ſed ſaluent: que compe-
tit ex lege/vel cōmiſſione canonica/aut cōſuetudine/ſeu
p̄ſcriptiōe per ſedē apl'icam nō improbata. Hec autem
ex diuerſis iuribus colligūtur. vnde dicit̄ Cura eſt vigil ⁊
oneroſa ac ſolicita cuſtodia aiarum. ex̄ de eta. ⁊ qua. intel
leximus. §. fi. ibi. Circa curā tibi cōmiſſam ſolicitudinem

Profuſi or defini tionis ex planatio

exercere ſtudeas indefeſſam. ex̄ de homic. pro humani. §.
j. li. vj. ibi. Ipſi⁹ curā beato Petro apl'o. ⁊. ibi. circa gregis
eiuſdē cuſtodiā ſolicitis excitari vigilijs: ⁊ aiaꝝ ſaluti in-
gis attētione cogitationis intēdere: ſubmouēdo nocia-
⁊ agēdo profutura debem⁹: vt excluſo a nobis negligen-
tie ſomno/noſtriq; cordis oculis diligētia ſedula vigilan
tibus/aias deo lucrifacere ſua nobis cooperante gratia
valeam⁹. ex̄ de of. archi. c. j. ibi. oēm curā. ⁊. ibi. ſtudeo ⁊ de
linquentiū rationē corā deo redditurꝰ eſt. ⁊. c. ad hec. ibi.
parochiarum ſolicitudo. ex de offi. archipreſby. c. fi. ibi.
ꝑpter aſſiduā ergo in populū dei curā. ⁊ ibi. ſolicitudinē
gerunt. ⁊ ibi. iugi circūſpectione cuſtodiant. ⁊ de offi. pri
micerij. c. j. ibi. doctrine ⁊ cuſtodie inſiſtat: ſicut pro aiab⁹
eorū corā deo rationē eſt redditurus. ⁊ ibi. de ſingulis ſtu
dium habeant. ⁊ ibi. abſq; vlla vacet negligētia. xliij. diſt.
epheſijs. viij. q. j. qui epatum. ex̄ in ꝓhemi. vj. li. ⁊ ex̄ de pri
uile. cū ⁊ plantare. ex̄ de regu. non ſolū. li. vj. lxxxvj. di. fra-
trem. ⸿ Sequit̄ in deſcriptione. Cōmiſſa alicui vt curet
ne pereant/ſcʒ inſtruendo ſibi cōmiſſos in fide ⁊ morib⁹
⁊ in vitijs fugiendis: ac virtutibus ⁊ bonis operibus ex-
ercendis. vt patet. x. q. j. placuit. ⁊ in eo qꝺ legitur ⁊ no. ex̄
de vi. ⁊ honeſta. cle. vt quiſq;. ⁊. c. vt clericoꝝ. ⁊ ex̄ de pe. ⁊
re. de⁹ q̄. §. apl'i. ex̄ de ma. ⁊ obe. ſolite. §. potuiſſes. Et q̄ ſe-
quit̄ ꝙ ſi male vl' negligēter curet obligat̄ deo. ar. inſti. de
iuri. ſti. §. ſi q̄s aliū. ex̄ de of. or. irrefragabili. rūſo. j. ⁊ de ſta
tu. mo. cum ad monaſteriū. §. abbas. Hoc autē debet cu-
rare p̄dictis modis necnō viſitando/⁊ corrigēdo/⁊ pu
niendo/ſacramēta eccleſiaſtica exhibendo. ex̄ de elec. du-
dum. ij. §. tandē. de tranſac. veniēs. rūſo. j. ⁊ ex̄ de pe. ⁊ re.
ois. §. ſacerdos. ⁊. c. cum infirmitas. ⸿ Caueat igit̄ ſibi ⁊
ſemꝑ hāc obligationē p̄ oculis habeat ne reperiat̄ negli
gens/dormiens/vel dormitans. ps. cxx. Non dormitabit
neq; dormiet q̄ cuſtodit iſrael. Nec mirum. q: ſicut Bern̄.
ait. Non dormitat neq; dormit qui impugnat iſrael. ideo
et incurato dicit̄ Prouer. vj. a. Defixiſti apud extraneum
manū tuam: illaqueatus es verbis oris tui. teipſum libe-
ra: diſcurre: feſtina: ſuſcita amicū tuum: ne dederis ſomnū
oculis tuis: nec dormitent palpebre tue. exponunt̄ ⁊ legū
tur verba p̄dicta. ex̄ de renun. niſi cū pridē. §. verū. ⸿ Or
ſi hoc diligenter ſeruauerit: eſto ꝙ propter duritiā plebis
non ꝓficiat: tū⁹ erit ⁊ meritū ſuum habebit. xliij. di. ſit re
ctor. ⁊. c. epheſijs. ex̄ de renun. niſi. §. porro. in fi. Sed non
omittat ſeculare brachiū inuocare. ex̄ de offi. or. c. j. ⁊ ex̄ li.
vj. dilecto. de ſen. ex. Eſto ꝙ peccatores ſine effuſione ſan
guinis nequeāt coarctari. ex̄ de homi. poſtulaſti. ⸿ Seq-
tur. Que cōperit ex lege ſcripta ſiue iure cōmuni. ſicut pa
tet. ex̄ de offi. or. cōquerēte. ⁊ in p̄latis q̄ per electionē cre
antur ⁊ etiā rectorib⁹ parochialiū eccleſiarū: ex q̄ ſunt au
thoritate ſui iudicis īſtituti. vt patet ex̄ de pe. ⁊ re. omnis
⁊ in eo qꝺ legit̄ ⁊ no. ex̄ de cle. pere. c. fi. ⁊ de offi. archidia.
cū ſatis. ex̄ de offi. or. ſi ſacerdos. ⁊. c. cū ab eccl'iarū. ⁊. ca.
ad rep̄medā. ⁊ de ſen. ex. nup. §. in ſcdo. ⁊. §. fi. in fi. ⁊ in ſum
ma Oſtie. de pe. ⁊ re. §. cui confitendū ſit. rūſo. j. ⁊ de ſen.
ex. §. ſed q̄s poſſit excōicare ſub. §. fi. qui incipit. Nedū au
tem. ⸿ Et notandū ꝙ hec cura extendit̄ ad oēs habitā-
tes intra limites p̄dictoꝝ: qua rōne ⁊ ꝓuent⁹ ſpūales ex-
inde ꝓuenientes ꝑcipiunt in vſus neceſſarios cōuerten-
dos. ex̄ de his q̄ fi. a p̄e. paſtoral'. ex̄ de paro. ſuꝑ eo. xiij. q. j.
§. his ita. niſi in aliq̄bus obſtet cōſuetudo. ex̄ de deci. cum
ſint hoies. ⁊. c. ad apl'ice. Ubi autē limites quantū ad paro
chias pro diſpoſitione epoꝝ extēdi p̄nt ex cauſa ⁊ reſtrin
gi: ꝑut legit̄ ⁊ no. ex̄ de ex. p̄e. ſicut vnire. ⁊ de ec. ea. di. ad
audientiā. j. q̄bus et de hac cura tenent̄ incurati reddere
rationē. ſicut legit̄. ⁊ no. ex̄ de priuile. c. iij. §. in eccleſijs. et
de p̄ben. in lateranēſi. x. q. iij. c. j. ⸿ Sequit̄. Uel cōmiſſiōe
canonica/ab epo ḡnaliter vel ſpecialiter facta. ſicut p₃ in
Archidiacono. ſ. ex̄ de of. archidia. c. j. In Archipſb̄ro vero.
ſ. de offi. archipreſ. c. fi. ⁊ ꝑ totū. xvj. q. j. cūctis. Et in officia
li ſuo. vt p₃ in eo qꝺ legit̄ et no. ex̄ de iſti. c. iij. ex̄ de app. ro
mana. rūſo. j. li. vj. ⁊ in vicarijs eccl'iaruꝫ ꝑpetuis. ex̄ de of.
vica. ad hec. Et etiā ex cauſa ad tēpus cōſtitutis. ex̄ de ap.
ꝓuenit. de offi. or. cū nos. Uel a papa ꝑ priuilegiū genera
le vel ſpeciale. vt patet. xvij. di. §. j. xxv. di. c. j. xxv. q. ij. c. j. ⁊ ſe
quen. et in eo qꝺ legit̄ ⁊ no. ex̄ de tranſla. c. j. et. c. vlti. ⁊ de
hereti. excōicam⁹. j. §. quia vero. ⁊ de ex. p̄e. accedentibus
ad fi. Uel ꝑ compoſitionē ex certa ſcientia cōfirmatā. ex̄
de tranſac. c. veniēs. §. fi. ⸿ Sequit̄. Aut cōſuetudine vel
preſcriptione. Nā ⁊ metropolitani in ſua ⁊ etiā in aliena
ꝓuincia ⁊ epi in alienis dioce. ⁊ etiā abbates archidia. ⁊
capitula/⁊ ſimiles/iura epalia ⁊ parochialia curā ⁊ ad ꝑ
tinentia inquantū iſta poſſunt in ipſos cadere ⁊ ꝑ cōſue
tudinem ⁊ ꝑ preſcriptionē acquirūt: ſicut de cōſuetudine
probat̄ in eo qꝺ legit̄ ⁊ no. ex̄ de elec. dudū. ij. §. tādem. ex̄
de offi. or. quāto. ⁊. c. duo ſimul. ⁊. c. irrefragabili. §. exceſ
ſus. ⁊ de fo. cōpe. licet. §. j. et. c. cū cōtingat. et ex̄ de offi. or.
romana. ⁊ de fo. cōpe. romana. ⁊ de ap. romana. li. vj. de p̄
ſcriptione probat̄ in eo qꝺ legit̄ et no. ex̄ de p̄ſcrip. ex tranſ
miſſa. ⁊. c. cū olim. ⁊. c. veniens. ⁊ de reli. do. cōſtitut⁹. et. c.
cū venerabilis. ⁊. c. cū dilectus. ⸿ Sequit̄. Per ſedē apo
ſtolicā non improbata. hoc ideo dicit̄: q: cōſuetudo nō p̄
ficit/niſi ſit rōnabilis ⁊ p̄ſcripta. ex̄ de cōſue. c. fi. Irratio
nabilis aūt iudicat̄ ꝑ ſedē apl'icā ſi ex ea limites cōfundi
tur. ex̄ de deci. cū ſint hoies. in fi. Uel ſi ex inde alij graue p̄
iudiciū pararet̄. ar. in eo qꝺ legit̄ ⁊ no. ex. ſ. de deci. ſugge
ſtum. de ma. et obe. cū inferior. de ꝯſue. cū olim. ⸿ Sed et
quantū ad ꝑſonā priuatā reprobat̄ vt nec curā acq̄rat ex
cōſuetudine: nec ſibi eligat cōfeſſorē. ex̄ de pe. ⁊ re. ſi epis.
§. fi. li. vj. ⁊ no. in ſum. Oſtien. e. ti. §. cui confitendū ſit. ſub
§. cui imperator. rūſo j. In preſcriptione vero taliū bona
fides ⁊ iuſt⁹ titul⁹ exigunt̄. ex̄ de deci. dudū. ⁊ de p̄ſcrip.
ſi diligenti. ⁊ clari⁹ hodie. ex̄ eo. ti. epm. li. vj. vbi de h loū
gam ponit gloſ. Io. an. ⸿ Notat etiā Oſtie. in ſumma in
titu. de filijs preſbyte. §. fi. ante fi. in V. Itē querit̄ que bn̄fi
cia intelligunt̄ habere curā aiarū q̄bus ineſt ingrere. cor
rigere: reformare: precipere: interdicere: ſuſpēdere: excōi
care: abſoluere. ex̄ de elec. dudū. ij. §. tandē. de offi. or. c. j.
iij. ⁊. c. cōquerente. §. j. de ma. ⁊ obe. ijs q. nā hec medicina
lia ſunt aiarū. ij. q. j. multi. xvj. q. iij. cū aliq̄s. x. q. j. relatum
⁊. c. ſequē. de pe. ois. §. ſacerdos ⸿ B Item notandum
ꝙ curam; cōmittere pertinet ſolum ad epiſcopū dioc. ad
quē de iure cōi pertinet inſtitutio authoriſabilis. ex̄ de fi.
preſbyte. ex tua. ad fi. de offi. archidia. cum ſatis. de here
ti. cum ex iniuncto. in fi. de offi. dele. ga. ſuper eodem. §. j.
⁊ in gloſ. ar. de ex. prela. c. iij. xvj. q. vij. null⁹. vbi de hoc. ex̄
de ꝓui. cū ⁊ plātare. §. in eccl'ijs. ex̄ de capel. mona. c. Et h
inſtitutio loco ꝯfirmationis habet̄: ante quā nec p̄ſentat⁹
nec is cui collata eſt eccl'ia adminiſtrare d₃. ex̄ de p̄ben. cū
iā dudū. ⁊. c. in lateranēſi. cū ſuis cōcor. Qꝺ ſi fecerit pōt
eps talē remouere/niſi diſpēſauerit gratioſe. ex̄ de de. pe.
c. vlti. Eſt aūt rō hui⁹ iuris ꝙ ſine authoritate epi nemo
poſſit intrare vel derelinq̄re eccl'iaꝫ. ex̄ de renū. admonet
q: nemo d₃ ſe igerere i talib⁹: ſ₃ q̄ vocat̄ a deo tanq̄ Aarō
Heb. v. ex̄ de elec. q̄liter. viij. q. j. in ſcripturis. ⁊ q̄lib₃ d₃ in
trare ꝑ oſtiū qꝺ eſt chriſt⁹. Ioā. x. alioqui fur eēt ⁊ latro
ſm̄. Greg. j. q. j. ordinationes. vij. q. j. non furem. ⁊. c. deniq;
ex̄ de preben. cum qui. li. vj. ⸿ Dicit̄ ergo ingerere ſe is q̄
intrat preter authoritatē dioce. ex̄ de offi. or. quoniam in
pleriſq;. §. fi. epiſcopus enim chriſti vicarius eſt. xxxiij. q. v.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

mulierem.⁊ ex̃ de ſacra vnc.c.i.§.q: vero.ver.per frontis.
Ideoq; q̃ ſine epiſcopo intrat:diſrupto oſtio cuiꝰ vicarius
eſt epiſcopus:beneficiū eccleſiaſticum ſibi vſurpat .vt ex-
preſſe probatur ex̃ de iure pa.relatum.§.i.⁊ pater.viij.q.i.
qui vos ſpernit.et.c.ſeq.et.c.in ſcripturis. Et hec eſt ſum-
ma ratio quare talis inſtitutio non poteſt preſcribi a mi-
nori epiſcopo. ¶ Eſt vero ſecunda inſtitutio corporalis:
que ad Archidiaconū ſpectat de iure cōmuni.vbi aliud
non eſt cōſuetudine:que ſequiť hanc precedentem inſtitu
tionē tanq̃ executoria.ar.ex̃ de ſen.⁊ re.iu.cū bertoldus.
i.reſo.℟.qui de cōſenſu epiſcopi.de hac expreſſe loquitur
ex̃ de offi.archidi.ad hec.§.in quadā.⁊.c.vt noſtrū. ¶ Eſt
et tertia inſtitutio que pro collatione poniť:⁊ de hac pōt
intelligi ex̃ de inſti.cum veniſſent.de ex.pre.c.ij.de preben.
referente.lxiij.di.ſi in plebibꝰ. Unde ⁊ conceſſio pro inſti-
tutione poniť ex̃ de offi.le.dilectꝰ.§.i.Sed ⁊ quãtumcūq;
quis cōferat ſemꝑ anteq̃ vtať corporali poſſeſſione ſemꝑ
eſt ad authoritatē epiſcopi recurrendum.vt pre.c.cū ber-
toldus.⁊ ex̃ de of.archidia.ad hec.§.vlti.⁊ de of.vica.c.iij.
¶ Et ad hec ſciendū q̄ diſtinguendū inter curam ⁊
curam animarū. Quãdoq; em̄ cura animarū dicitur ſtri-
cte poteſtas ligandi ⁊ ſoluendi in foro penitẽtiali.et hoc
in nullo prelato cadit:niſi ſacerdos ſit.xxi.di.in nouo.ex̃ de
pe.⁊ re.noua.⁊.c.oīs.⁊ hanc nullus habere poteſt niſi ſa-
cerdos:⁊ niſi detur ſacerdotis authoritate ſpeciali.vt ex̃
de offi.archidia.cū ſatis.⁊.xvi.q.vij.nullus.vel generali.
ex̃ de offi.dele.ſuper eo.xxv.di.perlectis.Et tunc hanc de-
diſſe videť non is qui dat:ſed ille cuiꝰ authoritate datur.
ff.de auc.tu.ita autē.§.geſſiſſe. Quãuis dici poſſit q̄ archi
dia.⁊ electi cōfirmati et alij huiuſmodi q̄uis non ſint ſa-
cerdotes:tamē poſſunt dare eccleſias curam animarū ha
bentes ſacerdotibus. Nec dant curam animarū cum non
ſint ſacerdotes.ſed is cui dant quãdo fuit factꝰ ſacerdos
ſimul cū ordine hanc poteſtatē ligandi et ſoluendi acce-
pit:licet nō in hos ſubditos quos modo dat archidia.vel
alius prelatꝰ poteſtatem haberet anteq̃ inſtitueretur per
ipſum in eccleſia que habet curā: ſed effectū huius pote-
ſtatis quem nō habebat concedit.i.q.i.§.ex his verbis .℟.
ſʒ ne augmētū.xvi.q.i.§.ecce in hoc.c.⁊.§.ecce ſufficiẽter.
¶ Large autē dicitur cura poteſtas eijciendi ⁊ recipiẽdi
in eccleſia:⁊ puniẽdi:⁊ corrigendi [illegible] ceſſus.xvi.di.§.i.Sub
hac cura eſt/interdicere/excommunicare/⁊ viſitare:et alia
que ſunt ad correctionem morū.ex̃ de elec.dudum.ij.§.tā
dem.⁊ ex̃ de offi.archidia.⁊ inferiorꝫ prelati.vt ibidem.
Et de vtraq; iſtarum curarum intelligitur ex̃ de prebē.[illegible]
multa.Eccleſiā autem vel prebendā conferre non poteſt
archidia.vel alius prelatꝰ preter epiſcopū.xvi.[illegible] vij.nullꝰ.
niſi hoc conſuetudine vel priuilegio habeat.et [illegible] ic facit
hoc tanq̃ vicariꝰ epiſcopi.ex̃ de offi.dele.ſuper eo [illegible] c.in-
ſti.cum veniſſent.ex̃ de offi.archidia.c.i.ſm Inno.qu[illegible] c
no.ex̃ de offi.archidia.c.ſatis.Sed ibi Oſtiē.dicit.q̄ hanc
diſtinctionem nō intelligit:quia poteſtas ligandi in foro
penitentiali ⁊ ſoluendi cura dici non poteſt ſm ius:quia
hoc nullo iure caueť:nec ſm rationem naturalē:immo oīs
no aliud eſt poteſtas/⁊ aliud cura. Unde ⁊ multi habent
poteſtatem predictam:qui non habent curam.ſicut ſacer
dotes nō curati:⁊ multi habent curā qui non habent pre-
dictam poteſtatē.ſicut inſtituti ⁊ cōfirmati nō presbyteri
vt patet ex̃ de eta.⁊ q̄li.preterea.⁊ de elec.trāſmiſſam. Po
teſtas etiā p̄dicta eſt nomē iuriſdictiōis.vñ nec cura diciť
ſed ptãs clauiū in ordine ſacerdotali recepta: quã nec ſa-
cerdos pōt cocedere:ſed epiſcopꝰ tm̄.vt preal.§.et ijs ver-
bis.⁊.§.ecce.⁊ patet in eo qđ legiť ⁊ no.ex̃ de conſe.ec.vel
al.aqua.Cura ḃo iuriſdictiōis eſt nomē ordinis ⁊ hãc re-
cipit prelatus in cōfirmatione.ex̃ de elec. trāſmiſſam.vel
inſtitutione.ex̃.de ex.pre.ad hec.⁊ de priuil.cū ⁊ plantare.
§.in eccleſijs. Uñ ⁊ qñ talis platus ordinať :non datur ei
cura quã iam receperat:ſed poteſtas ligandi atq; ſoluen
di aīas ſibi cōmiſſas:quã ſine ordine non habebat: q̄uis
tamē poſſet alicui ſacerdoti cōmittere vt eaſdē in foro pe

nitẽtiali audiret ⁊ abſolueret:q: hec iuriſdictiōis eſt:quã
ratione cure hʒ. vt patet in eo qđ legitur et no.ſ. de elec.
ſuffraganeis.de pe.⁊ re.omnis. Et in ſumma Oſtien. de
pe.§.cui cōfitendū ſit.Reſo.i.ver.viij.⁊ ſeq.⁊ ſub rubrica
de remiſſionibꝰ.§.i.⁊.§.q̃s poſſit.et ſequē.⁊ de ſentē.excō.
§.q̃s poſſit excōmunicare.ſub.§.de cura.no.Oſtien.ex̃ de
pe.⁊.re.oīs.i ℣bo.ꝓpo ibi.videas nedū illiꝰ. Sʒ nec abſol
uere q̃s pōt ab excōmunicatione:niſi ſit ſacerdos. q: hec
abſolutio miſta eſt/partim ſcʒ penitẽtialis ⁊ partim iudi
cialis. Uñ nec abſoluiť niſi penitens ⁊ contritus.xxiiij.q.
ij.legať. Hanc ſniam q̄ nō pōt abſoluere ab excōicatione
niſi ſacerdos/tenet Oſtiē.ex̃ de offi .archidia.cū ſatis.in
fi.ex̃ de ſimo.ad aures.⁊ deinde ita quorūdã.⁊ de ſen.ex.
a nobis.ij.et.c.cū illorꝫ.et.c.nup.§.vlti.⁊.c.cum deſideres.
Uñ ⁊ idē Oſtien.no.in pre.c.a nobis.ij.in.§.Illud.in gloſ.
ſcʒ per peccatū.q̄ ratio eſt multiplex q̄ non poſſit abſolui Solꝰ ſa-
q̃s ab excōicatione/niſi a ſacerdote vno:q: nō ferť excōi- cerdos
catio niſi ꝑ mortali peccato.xi.q.iij.nemo.ſed ab hoc nul- abſolue-
lus pōt abſoluere/niſi ſit ſacerdos.ex̃ de pe.et re.omnis. re pōtab
de pe.di.i verbū. Quũ igiť excōicatur q̃s iudiciali ſnia:a excōica
pctō cauſať:ideo nō eſt mirū ſi cauſatū a cauſa ſua effici- tione.
tur ⁊ eius naturã ſapiat:cui et quodãmodo ſuccedit.ar.
ex̃ de vo.magne.§.cū igiť. Sed ⁊ vtrūq; forū ſimul miſceť
in quo caſu ſicut ecclīaſticū tanq̃ dignius trahit ad ſe ſe-
culare.ex̃ de or.cog.tuã.ſic et pn̄iale cōtẽtioſum .ar.ex̃ de
cōſe.eccle.q̄ in dubijs. Eſt ⁊ alia ratio.q: nō hō hanc ſen-
tentiã ꝓfert:ſed potiꝰ deus ꝑ hoīem/cui hanc poteſtatem
dedit.xi.q.iij.nemo.i. Iuſtū ergo dignū ⁊ equū eſt q̄ a tali
nullus poſſit abſoluere:niſi deus vel eius vicariꝰ ſcʒ ſacer
dos:q̃ ſolus et non inferior habet clauiū ptãtem.ar.in eo
qđ legiť ⁊ no.ex̃ de ſum.tri.c.i.§.vna vero eſt.⁊ ex̃ de pe.no
ua. Uñ ⁊ in iſto caſu fallit regula illa qua diciť.q̃ pōt liga
re/et ſoluere.ex̃ de ma.⁊ obe.cū inferior. Officialis nẽpe
epī non ſacerdos pōt excōicare:et tñ non pōt abſoluere:
vt predictū eſt. Et ex premiſſis ibidē colligiť alia ratio:q:
excōicare ſolius iuriſdictionis eſt. Abſoluere vero nō ſo-
lum iuriſdictionis:ſed ⁊ fori penitentialis: ⁊ ſic miſte na-
ture eſt. Uñ ⁊ ipſa vi relinquiť q̄ aliud iuris eſt in vno q̃
in alio ſm Oſtien.q̃ ita no.in pre.c.a nobis.ij.in gloſ.ſcʒ ꝑ
pctm̄. Hoc idē ipſe Oſtien.no.in ſumma de ſen.ex.§.quis
poſſit ab hac ſnia.℟.ſed nūquid clericꝰ. Hoc idē videť te-
nere Inno.ex̃ de cōſue.quãto.⁊ pre.c.cū illorꝫ.⁊ pro hoc fa
cit.c.canonica.de ſen.ex.⁊.xxiiij.q.iij.notandū. ⁊.vj.q.i.illi
qui.ex̃ de rap.in literis.et de ſepul.parochiano .de pe.di.i.
verbū.⁊.c.quãtūlibet.xxiiij.q.i.§.ijs authoritatibꝰ. ¶ Sʒ
ſalua reuerẽtia tantorꝫ dominorū/cōtrariū dico:q̄ nō ſa-
cerdos ſi clericꝰ eſt et iuriſdictionē habet/pōt abſoluere Inno-
ſicut [illegible] it excōicare:q: aliud eſt ligamē peccati:a q̃ non centio ⁊
abſoluit [illegible] ſacerdos vt iuribꝰ ꝑ Oſtien.all'. Et aliud eſt Oſtieñ
ligamen exco[illegible] nis:q̃ non eſt pctm̄/ſed pena pro cōtu refragať
macia peccati.xi.q[illegible] nemo.⁊.c.certū eſt.xxiiij.q.iij.tam ſa
cerdotes.⁊ legiť ⁊ no[illegible] verbo.ſig.et parte.i. ⁊ q̃ medici-
nalis eſt.xxiiij.q.iij.corrip[illegible]
li.[illegible] Et hoc vinculū pōt tolleř de ſen.[illegible] cū medicinalis
per q[illegible] ſcūq; cauſas naſciť/ꝑ eã illud poſſ[illegible] oīs res
oīs. Et [illegible] diſtinctio clare ꝓbať ex̃ de [illegible] uiť.ex̃ de [illegible]
legať ꝑ [illegible] §.nos igiť.ꝑ quã [illegible] tīme decre.hoc [illegible]
Et q: excōica[illegible] ⁊ abſoluere a ſnia [illegible] cōicationis ſimplicit
ter iuriſdiction[illegible] eſt.ex̃ de elec.tran[illegible] ſſam.et.c.dudū.ij.
Ergo q̃ iuriſdictione [illegible] abet excōicadi [illegible] abſoluẽdi. Et q:
aliud eſt ordo ſacerdotij [illegible] aliud iuriſdictio [illegible] relatorum.ar.
xvi.q.i.§.ecce. Et q: dñs par illiꝰ eſſe voluit [illegible] andi ⁊ ſol-
uẽdi.de pe.di.i.verbū. Ad hoc facit Bern.xx.di.[illegible] ibi. In
altera dans ſibi aliquos eijciendi de ecclīa vel recip[illegible] di.
¶ Itē q: ſubtiliter vidēdo/aliud eſt clauis ſacerdotal[illegible]
fundata ad ſoluendū pctm̄. Aliud iuriſdictio excōicandi
⁊ abſoluẽdi in foro iudiciali.q: multi p̄ſbyteri curati vel
delegati abſoluūt in foro pnie:q̃ nō pn̄t abſoluere a ſnia
excōicationis.quia hoc ad epm ptinet . vt no. Ioã.an.ex̃
de pe.⁊ re.ſi eps.li.vj.et multi hn̄t iuriſdictionē:q̃ nō hn̄t

claues in foro penitentie vt p̄ e.c.transmissam.⁊.c.dudū. ¶ Et in hac opinione videt̄ fuisse glos.in p̄ e.c.canonica in glos.nisi esset.⁊ Hos.c.ti.porro.⁊ Archidi.di.xxiiij.q.iij in glos. notandū. Fateor aūt ꝙ introductio solēnis in ecclesiā de qua loquit̄.xi.q.iij.cum aliq̄s.ad ordinem presbyteralem pertinet: ⁊ hāc inferior presbytero facere potest.vt no.archidi.in p̄ e.c.notandū. Et hanc opinionem quam teneo seruat ritus ecclesie.de hoc no.in spe.de sen.⁊ ijs q̄ ipsam sequunt̄.§.vt autem que premisimus.iuxta fi.ꝟ. Ite scias ꝙ licet iudices ⁊c. ¶ D De materia autē cure no.Archidia.ex̄ de fi.psby.is q̄.li.vi.i.ꝟ.cura. Quia de cura platorū satis.s̄.diximꝰ: dolendū est q: sola verbalis cura habet̄ ⁊ non realis.vix est q̄ possit dicere. Curauimꝰ Babylonem ⁊ non est sanata. Hiere.lj.q.d.prelatꝰ: Feci qđ debui: non remansit per me: sanare te noluisti: tibi fecisti ⁊ non mihi xxiij.q.iiij.forte.xlvij.di.c.vlti.xliij.di.ephesijs.vbi de hoc. Sed est qui sanari desiderat: sed non inuenit curatorem.

Prelati negligētie arguuntur.

Quis eīm hodie rectorū infirmatur cū infirmo subdito? Quis cū scandalizato vrit̄.ij.ad Cor.xi. Quis optat fieri anathema pro fratre sibi subdito? ad Ro.ix. Immo q̄s cū nō anathematizat? Quis hodie petit deleri: aut nixe a domino veniā indulgeri? Exo.xxxij.xlv.di.disciplina.de pe.di.ij.§.opponitur. Quis eīm hodie pastor ponit animā suā pro ouibus suis? Joan.x.xvij.q.j.§.hoc tunc. Immo quis pastor mutatus in lupū hodie animas nō deuorat? Ezechi.xxxiiij. Quis samaritanus custos prelatus ligat vulnera subditi vulnerati? Quis facit secū misericordiā? Quis ducit eum in stabulum ⁊ in ecclesiā vbi pascunt̄ animalia mansueta? Quis stabulariꝰ ei supererogat ad hec Luc.x.xlv.di.disciplinā.de pe.⁊ re.ois.§.sacerdos. Immo quis eum extra stabulū ⁊ extra synagogam nō eijcit? Jo.ix. Quis eīm hodie Joseph saluator egypti frumenta populis diuidit? Gene.xlj. Quis hodie cū Job liberat pauperem vociferantē: ⁊ pupillum cui non erat adiutor. ⁊ est oculus ceco: ⁊ pes claudo: ⁊ pater pauperum: ⁊ causam quā nesciit diligentissime inuestigat: vt conterat molas iniqui: ⁊ de dentibus eiꝰ auferat predā: ⁊ fit merentiū consolator? Job.xxix. Et quis cū eo de prelatis hodie flet cum afflicto: ⁊ cōpatitur anime pauperi? Job.xxx. Et quis hodie prelatorū ecclesie non negat pauperibus quod volūt ⁊ oculos viduarū expectare non facit: ⁊ nō comedit buccellam suā solus. ⁊ non comedit pupillus ex ea. Et q̄s non despicit pretereuntē eo ꝙ nō habuit indumentū: ⁊ absq̄ operimēto pauperē si non benedixerunt latera eius ei de velleribus ouiū suarum calefactus est? Et cui nō manet peregrinus foris: et cuius ostium viatori semper pateat? Job.xxxj. Quis prelatorū poterit dicere verbū Moysi: Tu scis ꝙ nec asellum quidem vnq̄ acceperim ab [illegible] nec afflixerim quenq̄ eorū? Numeri.xvj. Quis p[illegible]atorū hodie habet frontē dicendi cū Samuele su[illegible]is. Loq̄mini de me coram dn̄o ⁊ corā christo eius [illegible] bouem cuiusq̄ [illegible]tus sum: si oppressi [illegible] tulerim aut asinū: si quempiā cal[illegible]s accepi: ⁊ cōtem[illegible] aliquem: si de manu cuiusq̄ [illegible].j.Reg.xij. Quis prelatorū illud [illegible] restituamq̄ [illegible]orū pro eo ꝙ fregit [illegible] mysticam [illegible] inuidiā hodie in [illegible] os redemit.lxxxvj.di.[illegible] satis.in [illegible] cum corpata ecclesie cōminut[illegible] deinde conflata dat paupe[illegible] ⁊ captiuis.xij.q.ij.[illegible]ū. Quis presidentium audet h[illegible]ie dicere subditi[illegible]er cum correctis: Mundus sum [illegible] mee a sanguine: id est a peccato oim vestrum? A[illegible]xliij.di.ephesijs. Sed vtinā viri sanguinum no[illegible]nt sicut multi q̄ non dimidiant dies suos. ps̄. liiij. [illegible] inueniemus Samuelem lugētem Saul.j.Reg. [illegible]Dauid eundē.ij.Reg.j. Nolanum episcopū Paulinū [illegible] narrat Greg.in dialogo vendentem se Vandalis pro filio vidue parochiane sue? Remāserūt nūc sua ⁊ cornua ⁊ indumenta pontificalia. Defecit misericordia. Remansit authoritas. Abijt vite veritas. Stelle prelati nō dederunt lumen in custodijs suis. Baruch.iij. ceciderunt de celo. Mat.xxiiij. Draco traxit secū. vtinā non maiorem tertiam partem stellarum. Apoc.xij. Galli nō cantant: quia gallinacei: id est castrati ⁊ pingues effecti sunt. Esa.xxij. Canes lingua saniferi ⁊ muti effecti sunt. xliij.di.sit rector: Esa.lvj. Vacce de samaria pingues prelati crapulati ⁊ ditati. Amos.iiij. non mugiunt: nec Bethsamis via recta gradiuntur q: pingues sunt: ⁊ de filijs nō curant.j.Reg. vj. Custodes episcopi chartas custodiūt.cōtra illud.xvj. q.j.in canonibus.⁊ sententijs chartas implent: ⁊ dicunt. Numquid ego custos fratris mei sum.q.d.non. Gen.iiij. de pe.di.j.§.euidēter. Prorēta: id est rector nauis a prora dormit in puppi.vij.q.j.scisciratis.⁊ amisso clauo nauicula periclitatur fluctibꝰ. Prouer.xxiij.j.q.iiij.nauicula. Primipilarij terga verterūt: ⁊ vexillo dirupto exercitus prostratus est. Sacerdotes non dixerunt ⁊ vbi est dominꝰ: et tenentes legem nescierunt eū. Pastores preuaricati sunt in domino: ⁊ prophetauerūt in Baal.i.vt deuorent̄. nam Baal deuoratio interpretatur: ⁊ idola secuti sunt. Hiere.ij. Propheta ⁊ sacerdos polluti sunt: ⁊ in domo dei malū inuentum est: ⁊ in prophetis samarie vidit dominꝰ fatuitatem. Et in prophetis hierusalē vidit dominus simulationem adulterium ⁊ iter mendacij: ⁊ confortat manus pessimorum vt non conuertatur vnusquisq̄ a malitia sua. Propterea hec dicit dominus exercituum ad prophetas. Ecce ego cibabo eos absinthio: ⁊ potabo eos felle. A prophetis enim Hierusalē est egressa pollutio super omnem terram. Hiere.xxiij. Nomine autem prophetarum doctores intelligūtur.xliij.di.sit rector. Hodie effeminati principes dominant̄ ⁊ cōcupiscētia garrula in solio sedet. Archiflamines filum deposuerunt: ⁊ signum in eis non est. xxj.di.c.j.ꝟ.sacerdotes. Errorū magistri cathedrati sunt: sed veritatis discipuli non fuerunt.ar.xxxvij.di.relatum. xxiiij.q.j.cum beatissimis. Non precedunt arietes: ⁊ ideo oues aberrant.vij.q.j.scisciratis. Duces ceci sunt: et ideo subditi foueis dilabunt̄.xxxviij.dist.que ipsis.ex̄ de eta.et qua.cum sit. Mediatores de medio recesserūt: ⁊ ideo sanguis effusus est. Aduocati preuaricati sunt ⁊ ideo causa perit.ar.ij.q.iij.§.notandum.⁊.§.[illegible]euaricator. Judices in muneribus iudicant: ⁊ ideo iustitia exulat.j.q.j.duces xj.q.iij.pauper. Radix [illegible]ta est vel corrosa vermibꝰ: ⁊ ideo folia pallida ⁊ fr[illegible]us marcidi: quia qualis arbor talis fructus. Mat.v[illegible] Capita languerunt.⁊ ideo membra dolent.vj.q.j.ex merito. Egroti se medicos iactitant. Mortui alios resuscitant. Ceci illuminant. Claudi preduces sunt ⁊ precursores. Pueri magistri seniorum sunt. sed non sunt tales pueri de quibus.lxxviij.di.§.hoc regulariter. Somniatores prophetizant. Hiere.xxiij. Coniugia frequētantes ⁊ hortatores viduitatis sunt.xxvj.dist.vna. Experientia vite defecerunt: et ideo subditi corruerunt.vt p[illegible]c.ex merito.⁊ extra de vo.et vo.re.magne. Sed potentes potēter tormenta patientur.viij.q.j.illud.⁊ Judicium durissimū ijs qui presunt. Sapi.vj. ¶ E Sicut tamen sepe dixi superius: agant quicquid velint summus pontifex ⁊ alij prelati ecclesiarum: ab eorum tamen obedientia recedendum non est.viij.q.iiij.nōne.ij.q.vij.sacerdotes ⁊ reliqui.vbi de hoc ibi vide. Non ergo habeamꝰ deū alienum nec deum recentem.ps̄.lxxx. Heb.xiij. Jesus christus heri ⁊ hodie ipse ⁊ in eternum.vbi Bernar. Hesternū quidem ab initio seculi vsq̄ ad dominicam ascensionem. Hodiernum vero diem exinde vsq̄ ad cōsummationem mundi. Eternum intellige post cōmunem omnium resurrectionem. Nec ecclesiam nouā: quia vna est vetus et noua.vij.q.j.deinc.xxxij.q.iiij.recurrat.vbi de hoc ⁊ dixi supra. Vnus eius sponsus ⁊ christi vicarius generalis: quē in terris nemo iudicat: quia solus ipse factorum suorum indignorum ⁊ si qua sunt ⁊ solum deum habet vltorem. quo excepto ⁊ quiuis alius homo quātumuis magnus habet super se deum ⁊ hominem impia vlciscentem.ix.q.iij.aliorum. Agat quicquid vult: dominꝰ est: pater est: iudex est: occidat: ⁊ si occiderit me in ipo sperabo Job.xiij. Anathematizet: persequatur: non fugio nisi ad eum sicut dicit Aug.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

de deo cuius ipſe vicarius. Deus ira timendus eſt: vt ab ipſo fugiatur ad ipſum. ſicut facit paruulus cum videt patrem iratū proſternēs ſe ante ipm: miſericordiā rogās quaſi fugiens a manu ferientis ad pedes miſerētis. ſic ⁊ nos ad ei⁹ vicariū faciam⁹: proſternamur ad pedes mie ſue fugiētes ab ei⁹ ira ſtimulāte ad ei⁹ miam indulgētē.

¶ ſ Si eccleſia humiliatur: id eſt conculcatur: ad cui⁹ confugiemus auxilium: ⁊ vbi relinquemus gloriam noſtram. ix. q. iij. aliorum. Non recalcitro: quia extra eū gratia dei miſericordia dei nō eſt. Si (quod abſit) iniuſte iudicat: ſuffero. Si iuſte: veniam peto: ſed non apoſtato. nec a petra recedo. xix. di. in memoriam. et. c. ita dn̄s. ne ab eo collidar: Et quo irem: Et vbi cōmunicarē: Joā. vi. xxiiij. q. i. §. ſi autem. Et vbi viuerem. xxiiij. q. vij. quēadmodum. Et vbi ſaluarer: xxiiij. q. i. quicunqꝫ. Extra arcam diluuij eſt. xxiiij. q. i. quoniam. Extra colūbaꝫ amaritudo eſt. xxiiij. q. i. loquar. Extra hortū cōcluſum diuiſio eſt. xxiiij. q. i. omnib⁹. Extra fontem ſiccitas eſt. ibidem. Extra bethleem que eſt domus panis viui. Joā. vi. de con. diſt. ij. ſic ut eſuriesct. Extra dn̄am gentiū dura mortis ſeruitus eſt. lxxix. di. oportebat. Abſqꝫ tunica inconſutili inſciſſa algeſco frigore. xvi. q. vij. ſicut. Mēbrum ſum putridū ⁊ abſciſſum ſi ſeparer a corpore. pre. c. quemadmodum. Extra domū agnum non comedam. xxiiij. q. i. quia. Extra vineā domini ſabaoth. Eſa. vi. vinum pungitiuum ⁊ cōpunctiuum. pſ̄. lix. Potaſti nos vino cōpunctionis. Et letificatiuum. pſ̄. ciij. Vinum letificat cor hominis non bibā. Reginam deauratam adſiſtentem a dextris chriſti. pſ̄. xliiij. eccleſiā intueor. Decora eſt. Non habet in ſe maculā neqꝫ rugam. Ephe. v. xxi. di. q̄uis. Incorrupta eſt. Pudica eſt. Unius cubilis ſanctitatem caſto pudore cuſtodit. xxiiij. q. i. loquitur. in fi. Nunq̄ in ſe cecidit: neqꝫ cadet. q: Petr⁹ romanus eam ſuſtentat. xxi. di. §. i. in fi. de pe. di. ij. ſi enim. vltra duas colū. Collidit̄ur. turbatur. xxiij. di. in nomine domini. xij. q. i. futurā. Exterius denigratur: quia militat ſed gloria eius abintus. pſ̄. xliiij. Fuſca eſt et decolorata: q: decolorauit eam ſponſus eius ſol obſcuratus. Cañ. i. quia non eſt ei ſpecies: neqꝫ decor. Eſa. liij. Sponſa eius luna in ſanguinem vertitur. Ac. de. xxi. q: mutatur: quia in malis filijs turbatur. et ideo quia Judas erat ibi nauis Petri periclitabatur. xxiiij. q. i. non turbatur. ſed tūc in ea nō ſubmerſus eſt: ſʒ proditor diuiſus et ad phariſeos diuiſos vadēs pro cōſilio ſuſpēſus eſt. Mat. xxvij. de pe. di. vi. q̄ vult. ⁊ di. ij. iudas eſt. ⁊. c. ſeq. Caueant diuiſores: caueāt diſperſores: q: pſ̄. xlv. De⁹ in medio ei⁹ ſponſe: nō cōmouebitur in fidelib⁹ ſuis membris fixis Petro. Non habet ex ſe eccleſia filios priuigros: quia ex ſe omnes filios legitimos generauit. de con. di. iiij. mater eccleſia. Diuiſi quocunqꝫ nomine cenſeantur non ſunt eius re ⁊ merito etſi numero. de con. di. iiij. eſt vnitas. de pe. di. i. eccleſia. Adulterini ſunt qui que ſua ſunt: nō que matris: querunt. viij. q. i. ſunt in eccleſia. Vocant matrem eccleſiam: fingunt ſe habere matrem: ſed nouerca eſt eis: quia ipſi non ſunt filij ⁊ ideo abijcit eos. Non habent characterem filiorum ⁊ diſcipulorum. Character autem eſt ſtigma domini ieſu per quod ſpecialiter ſui filij legitimi a ſpurijs ⁊ māſerib⁹ diſtinguūtur. Unitas eſt: charitas eſt. Unde Joā. xiij. In hoc cognoſcent omnes quia mei eſtis diſcipuli ſi dilectionem habueritis ad inuicem. Ubi Chry. Pretermittens autem miracula que erant facturi: ab amore deſignat dicens. In hoc cognoſcent ⁊c. Hoc enim eſt quod maxime homines ſanctos oſtendit: hos enim dicit eſſe diſcipulos. Item ibi Aug. Tamq̄ alia munera mea habent vobiſcū etiam non mei: non ſolum naturam vitā ſenſum rationem ⁊ eam ſalutem que hominibus ⁊ pecoribus cōmunis eſt: verum etiam linguam ſacramenta prophetiam fidem ſcientiam diſtributionem rerum ſuarum pauperibus ⁊ traditionem corporis ſui vt ardeant: ſed quoniam charitatem non habent: vt cymbala concrepant: nihil eis prodeſt. Ad hec. i. ad Cor. xiij. i. q. i. vide. de pe. di. iij. ſiquis.

¶ Agareni filij agar habeant ſibi ⁊ poſteris ſuis munera terrena: que Abraam deus pater multarum gētium quia chriſtianorꝫ dimittet eis ſicut ſeruis terre. diuiſis ab Iſaac chriſto legitimo herede. Geneſ. xv. ⁊. xxi. lvi. di. hiſmael. Det autem filio ſuo Iſaac chriſto quod eſt gaudiū noſtrum ⁊ filijs eius coheredibus eius. Ro. viij. hereditatem immarceſſibilem ⁊ incontaminatam ⁊ incorruptibilem conſeruatam in celis. i. Pet. i. A quibus Belial abſqꝫ iugo obedientie chriſti ⁊ angeli eius diuiſi a ſuis fratribus angelicis obedientia fixis in celum aereum expoſiti fulgoribus tonitruis ⁊ tempeſtatibus ⁊ guerris cōtinuis ceciderunt traditi in tartarum rudentibus inferni. ij. Pet. ij. in iudicium magni dei vinculis eternis ſub caligine reſeruati. Jude. i. c.

Gratia ſpiritusſancti Finitur prima pars huius operis feliciter.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN